

Deddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013

2013 dccc 1

RHAN 1

CYFLWYNIAD

1 Trosolwg ar y Ddeddf hon

- (1) Mae 6 Rhan i'r Ddeddf hon.
- (2) Mae Rhan 2 wedi ei rhannu'n 3 Pennod sy'n cynnwys darpariaethau sy'n ymwneud â chynnal a gwella safonau—
 - (a) mewn ysgolion a gynhelir, a
 - (b) yn y modd y mae swyddogaethau addysg yn cael eu harfer gan awdurdodau lleol.
- (3) Mae Pennod 1 o Ran 2 (gan gynnwys Atodlen 1)—
 - (a) yn nodi'r seiliau dros ymyrraeth gan awdurdodau lleol a Gweinidogion Cymru ym materion rhedeg ysgolion a gynhelir sy'n peri pryder, a
 - (b) yn darparu amrediad o bwerau ymyrryd i alluogi awdurdodau lleol a Gweinidogion Cymru i ymdrin ag achosion y pryder.
- (4) Mae Pennod 2—
 - (a) yn nodi'r seiliau dros ymyrraeth gan Weinidogion Cymru ym materion arfer swyddogaethau addysg gan awdurdodau lleol sy'n peri pryder, a
 - (b) yn darparu amrediad o bwerau ymyrryd i alluogi Gweinidogion Cymru i ymdrin ag achosion y pryder.
- (5) Mae Pennod 3 yn gwneud darpariaeth i Weinidogion Cymru roi canllawiau i gyrff llywodraethu ysgolion a gynhelir, penaethiaid ysgolion o'r fath ac awdurdodau lleol ynghylch sut y dylai swyddogaethau gael eu harfer gyda golwg ar wella safon yr addysg sy'n cael ei darparu mewn ysgolion a gynhelir.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013, RHAN 1 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 16 Mehefin 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes

- (6) Mae Rhan 3 wedi ei rhannu'n 6 Phennod sy'n cynnwys darpariaeth am drefniadaeth ysgolion a gynhelir.
- (7) Mae Pennod 1 o Ran 3 yn darparu ar gyfer Cod Trefniadaeth Ysgolion ynghylch arfer swyddogaethau o dan Ran 3.
- (8) Mae Pennod 2 (gan gynnwys Atodlenni 2 i 4) yn gwneud darpariaeth sy'n ei gwneud yn ofynnol i sefydlu, newid a therfynu ysgolion a gynhelir yn unol â phroses benodedig.
- (9) Mae Pennod 3 yn darparu ar gyfer rhesymoli lleoedd ysgol os yw Gweinidogion Cymru o'r farn bod darpariaeth ormodol neu annigonol ar gyfer addysg gynradd neu uwchradd mewn ysgolion a gynhelir.
- (10) Mae Pennod 4 yn darparu ar gyfer gwneud darpariaeth ranbarthol ar gyfer anghenion [F1addysgol arbennig][F1dysgu ychwanegol].
- (11) Mae Pennod 5 yn darparu pwerau i Weinidogion Cymru ailstrwythuro addysg chweched dosbarth.
- (12) Mae Pennod 6 yn darparu ar gyfer materion amrywiol ac atodol sy'n ymwneud â threfniadaeth ysgolion.
- (13) Mae Rhan 4 yn gwneud darpariaeth ar gyfer cynlluniau strategol Cymraeg mewn addysg, sydd—
- i'w paratoi gan awdurdodau lleol,
 - i'w cymeradwyo gan Weinidogion Cymru, ac
 - i'w cyhoeddi a'u gweithredu gan awdurdodau lleol (adrannau 84, 85 a 87).
- (14) Mae Rhan 4 hefyd yn darparu pŵer sy'n arferadwy drwy reoliadau i Weinidogion Cymru ei gwneud yn ofynnol i awdurdodau lleol wneud asesiad o'r galw ymhlith rhieni am addysg cyfrwng Cymraeg i'w plant (adran 86).
- (15) Mae Rhan 5 yn gwneud darpariaeth am swyddogaethau amrywiol sy'n ymwneud ag ysgolion a gynhelir, gan gynnwys darpariaeth—
- sy'n ei gwneud yn ofynnol i awdurdodau lleol ddarparu brecwast ar gyfer disgyblion mewn ysgolion cynradd a gynhelir ar gais cyrff llywodraethu'r ysgolion hynny (adrannau 88 i 90);
 - sy'n diwygio pwerau presennol awdurdodau lleol a chyrrff llywodraethu i godi tâl am brydau ysgol, fel bod—
 - gofyniad cysylltiedig i godi'r un pris ar bob person am yr un maint o'r un eitem yn cael ei ddileu, a
 - gofyniad newydd na fydd y pris a godir am eitem yn fwy na chost darparu'r eitem honno yn cael ei osod (adran 91);
 - yn ei gwneud yn ofynnol i awdurdodau lleol sicrhau darpariaeth resymol am wasanaeth sy'n cwmsela mewn cysylltiad ag anghenion iechyd, anghenion emosiynol ac anghenion cymdeithasol i ddisgyblion ysgol penodedig a phlant eraill (adran 92);
 - yn ei gwneud yn ofynnol i gyrff llywodraethu ysgolion a gynhelir gynnal cyfarfod os gofynnir iddynt wneud hynny gan rieni mewn deiseb (adran 94) ac yn diddymu dyletswydd sy'n bodoli eisoes i gynnal cyfarfod blynyddol rhieni (adran 95);

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013, RHAN 1 yn gyffredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 16 Mehefin 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes

- (e) yn diddymu dyletswydd Gweinidogion Cymru i ddyroddi cod ymarfer ar gyfer sicrhau perthynas effeithiol rhwng awdurdodau lleol ac ysgolion a gynhelir (adran 96).

(16) Mae Rhan 6—

- (a) yn cyflwyno Atodlen 5, sy'n gwneud mân ddiwygiadau a diwygiadau canlyniadol i ddeddfwriaeth arall sy'n codi o ddarpariaethau'r Ddeddf hon;
- (b) yn cynnwys diffiniadau sy'n gymwys at ddibenion y Ddeddf hon yn gyffredinol a mynegai o ddiffiniadau sy'n gymwys i nifer o ddarpariaethau, ond nid yr holl Ddeddf (adran 98);
- (c) yn cynnwys darpariaethau eraill sy'n gymwys yn gyffredinol at ddibenion y Ddeddf hon.

Diwygiadau Testunol

F1 Geiriau yn [a. 1\(10\)](#) wedi eu hamnewid (1.9.2021 at ddibenion penodedig, 1.1.2022 at ddibenion penodedig, 1.9.2022 at ddibenion penodedig) gan [Deddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg \(Cymru\) 2018 \(anaw 2\)](#), a. 100(3), [Atod. 1 para. 22\(2\)](#); O.S. 2021/373, erglau. 3, 4, 6, 7 (fel y'u diwygiwyd gan O.S. 2021/938, ergl. 2); O.S. 2021/1243, ergl. 3 (ynghyd ag erglau. 4-23) (fel y'i diwygiwyd gan O.S. 2021/1428, ergl. 2); O.S. 2021/1244, ergl. 3 (ynghyd ag erglau. 4-21) (fel y'u diwygiwyd gan O.S. 2021/1428, ergl. 3); O.S. 2021/1245, erglau. 3, 4 (ynghyd ag ergl. 1(4)); O.S. 2022/891, ergl. 3 (ynghyd ag erglau. 4-25); O.S. 2022/892, erglau. 2, 3 (ynghyd ag erglau. 4-18); O.S. 2022/893, ergl. 4; O.S. 2022/894, ergl. 3; O.S. 2022/895, erglau. 3, 4; O.S. 2022/896, ergl. 3 (ynghyd ag erglau. 1(7), 4-22); O.S. 2022/897, ergl. 3 (ynghyd ag erglau. 1(8), 4-21); O.S. 2022/898, erglau. 2, 3

Gwybodaeth Cychwyn

I1 A. 1 mewn grym ar 5.3.2013, gweler [a. 100\(1\)](#)

Newidiadau i ddeddfwriaeth:

Deddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013, RHAN 1 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 16 Mehefin 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau.

[View outstanding changes](#)

Changes and effects yet to be applied to the whole Act associated Parts and Chapters:

Whole provisions yet to be inserted into this Act (including any effects on those provisions):

- Pt. 3 Ch. 3A inserted by [2022 asc 1 Sch. 4 para. 29\(7\)](#)
- s. 1(9A) inserted by [2022 asc 1 Sch. 4 para. 29\(2\)\(a\)](#)
- s. 38(2)(ca) inserted by [2022 asc 1 Sch. 4 para. 29\(3\)\(a\)](#)
- s. 38(5)(ca) inserted by [2022 asc 1 Sch. 4 para. 29\(3\)\(b\)](#)
- s. 39(1)(ca) inserted by [2022 asc 1 Sch. 4 para. 29\(4\)](#)
- Sch. 2 para. 19(2)(c)(i) word inserted by [2022 asc 1 Sch. 4 para. 29\(12\)\(b\)](#)